

Notat vedrørende affaldsvarme i Slagelse Kommune

Peter Lund Meyer Partner
Povl Nick Bronstein Partner (L)
Anders Nørgaard Jensen Partner (L)

Michael Steinicke Juridisk konsulent, PhD, professor
Bent Ole Gram Mortensen Juridisk konsulent, PhD, professor

Karoline Toft Lnud Advokatfuldmægtig

A: PUBLICURE Advokatfirma P/S
CVR-nr. 33 37 15 78
Islands Brygge 26
DK-2300 København S

T: + 45 7023 2029

F: + 45 7026 2029

W: <http://www.publicure.dk>

I forbindelse med, at aftalegrundlaget for varmeleverancer fra AffaldPlus (affaldsforbrændingsanlægget i Slagelse) til SK Varme udløber ultimo 2021 er jeg blevet bedt om kort at redegøre for nedenstående.

Aftalepligt for SK Varme

Varmeforsyningslovens § 7, stk. 1, indeholder mulighed for at pålægge et kollektiv varmforsyningsanlæg som SK Varme at anvende bestemte former for energi. Det kan f.eks. være overskudsvarme fra et affaldsforbrændingsanlæg. Forudsætningen for en sådan aftagepligt er, at det forudsættes i et godkendt projekt. Det er blevet mig oplyst, at forvaltningen i Slagelse Kommune ikke har kunne identificere et sådant godkendt projekt eller pålæg. Det nærmeste, der har kunne fremfindes, er et referat fra et byrådsmøde den 22. februar 1988. Heri omtales bl.a. samarbejdsaftaler mellem de forskellige aktører ifm. varmeleverancer fra affaldsforbrændingsanlægget.

Sådanne samarbejdsaftaler udgør ikke et godkendt projekt eller et pålæg i varmforsyningslovens forstand. Udgangspunktet er derfor, at der ikke i varmforsyningslovens forstand er pålagt SK Varme pligt til at aftage varme fra AffaldPlus. Aftaget af varme bygger i stedet på en aftale mellem de to parter. Er der ikke en aftalebaseret aftagepligt, f.eks. efter kontraktsudløb, er SK Varme frit stillet mht. at dække sit varmebehov på anden måde.

Udløber leveringsaftalen, uden at ovenstående procedure (godkendt projekt plus pålæg) forinden er gennemført, står kommunen uden umiddelbar mulighed for at tvinge SK Varme til at aftage varme fra forbrændingsanlægget. Har affaldsforbrændingsanlægget ikke alternativ bortkølingsmulighed, kan der blive tale om et produktionsstop, og affaldet må evt. fragtes andetsteds hen.

Prissætning

Et af varmforsyningslovens formål er at beskytte varmekunderne. Det kommer klart til udtryk i prisreguleringen. Bestemmelserne har til formål at beskytte fjernvarmekunderne mod at betale mere for varmen end nødvendigt.

Af vejledning nr. 9083 af 26. februar 2013 om bekendtgørelse om fastsættelse af prislofter og maksimalpriser for fjernvarme fra affaldsforbrændingsanlæg, afsnit 2.4, fremgår, at affaldsforbrændingsanlæg kan afsætte varme til den laveste af enten den omkostningsbestemte pris, substitutionsprisen eller prisloftet. Substitutionsprisen er den pris, en konkurrerende leverandør kan tilbyde varme til eller som distributionsanlægget ved eksisterende anlæg selv ville kunne producere varmen til (afsnit 2.3).

De omkostninger, som affaldsforbrændingsanlægget ikke kan få dækket gennem salg af overskudsvarme eller lignende, skal i sidste ende bæres af affaldskunderne.

Substitutionsprincippet

Substitutionsprincippet er udviklet i administrativ praksis. Det indebærer, at hvis en kollektiv varmforsyningsvirksomhed er forpligtet til at aftage varme fra en varmeproducent (f.eks. offentligt pålæg eller langvarig uopsigelig leveringskontrakt), må den konkrete varmeafregningspris ikke overstige substitutionsprisen. Substitutionsprisen udgøres af den kollektive varmforsyningsvirksomheds egenproduktionspris eller prisen for køb af tilsvarende varmemængde, fra tredjemand.

I tilfælde af, at en aftager af fjernvarme kan påberåbe sig substitutionsprisen, kan varmforsyningslovens krav om, at omkostningen skal være nødvendig resultere i, at den underdækning, der opstår ved differencen mellem substitutionsprisen og den omkostningsbestemte pris, ikke kan indregnes i varmepris.

Betaler SK Varme mere for indkøbt varme fra AffaldsPlus, end substitutionsprisen tillader, kan varmforsyningslovens krav om, at omkostningen skal være nødvendig resultere i, at den underdækning, der opstår ved differencen mellem substitutionsprisen og den omkostningsbestemte pris, ikke kan indregnes i varmepris. SK Varme kommer derved selv til at bære tabet uden mulighed for at overvælte det på fjernvarmebrugere.

Substitutionsprisen kan være vanskelig at opgøre, og der har været en del sager herom. Principperne for at finde en kilde til at beregne substitutionsprisen ud fra er følgende:

- Der skal være tale om et eksisterende (fysisk) anlæg.
- Der skal være faktisk, dvs. tilstrækkelig kapacitet (dog kan ”delvis substitution” anvendes).
- Der skal være mulighed for at producere (dvs. for at opnå tilladelse til produktion ud over spids- og reservelast).
- Anlægget skal kunne anvendes lovligt, og der skal kunne anvendes et lovligt brændsel.
- Der er en realistisk mulighed for at skaffe brændsel til produktionen

Det er oplyst, at AffaldPlus indfører damp i et kraftvarmeværk. SK Varme skal imidlertid sende varme ud i fjernvarmenettet. Det relevante må derfor være en substitutionspris på, hvad SK Varme selv kan producere varme til sammenlignet med, hvad de betaler for damp hos AffaldPlus med tillæg af omkostninger til at konvertere dampen til varmt vand og med fradrag af indtægterne fra elsalg. Ved anvendelse af substitutionsprisen som målestok skal SK Varme stilles økonomisk, som fik de ikke damp fra AffaldPlus.

For så vidt angår kravet om, at anlægget skal kunne anvendes lovligt, og der skal kunne anvendes et lovligt brændsel bemærkes, at drift af f.eks. et spidslastanlæg kan være underlagt vilkår (støj, udledninger) i miljøtilladelsen, der reelt begrænser antallet af driftstimer eller alternativ kræver ny miljøgodkendelse. Se f.eks. bekendtgørelse om standardvilkår i godkendelse af listevirksomhed, G201: ”Hver kedel med en indfyret effekt større end 30 MW, der fyrer med naturgas, LPG eller biogas, skal være forsynet med måle- og reguleringsudstyr for O₂ til styring af forbrændingsprocessen og med AMS-udstyr til løbende visning og registrering af NO_x. Krav om AMS for NO_x finder ikke anvendelse på enkeltanlæg, hvis det årlige antal driftstimer er under 500 som et rullende gennemsnit over 5 år.”

Den 25. september 2020

Bent Ole Gram Mortensen